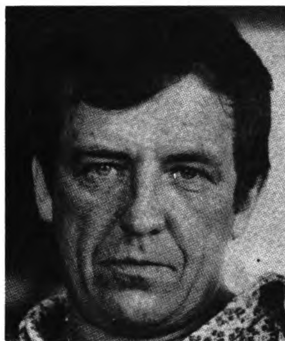

ÖVER KLYFTORNA ETT ROP

Tage Hägglund

Tage Hägglund

— en arbetarpoet —

Skogsarbetaren Tage Hägglund var född och uppvuxen i Lillpite och Yttersta i Norrbotten. Redan från unga år slet han ont i det kanske hårdaste yrket av alla — skogsarbetarens. Längre fram i livet blev han en av förkämparna för bättre arbets- och lönevillkor i skogsarbetet: Skogsstrejken —75, som protest mot hetsande ackord, gav månadslön i skogen.

Tage Hägglund avled den 18 maj 1981. Han efterlämnade ett hundratal dikter, som i urval blivit denna diktsamling.

I Tages bok, med rött och svart på pärmen, speglas ett liv av insikt, bejakelse och resning.

Tålmodigt och flitigt formade han sina tankar till den sköna form som blev "Över klyftorna ett rop".

För Aspens Förlag / Kulturföreningen Arbetarspelen i Piteå har det upplevts stimulerande och hedrande att ha anförtrotts utgivningen.

Det känns angeläget att varmt tacka alla dem som medverkat vid bokens tillkomst. Ett särskilt tack till Maud Hägglund, som utan ersättning överlåtit förlagsrätten.

Lennart Lundgren

Illustrationer:	Karin Lundblad
Vy från skogen:	Artur Öhlund
Sättning:	Elin Andersson
Tryck:	Affärstryck Piteå 1982
Bindning:	Formelprodukter Piteå

Tage Hägglund

ÖVER KLYFTORNA ETT ROP

Dikter i urval av
Sven Nyberg

KULTURFÖRENINGEN ARBETARSPELEN I PITEÅ

ASPENS FÖRLAG ÖJEBYN

MEN VINDARNA ÄR ÄNDÅ DÄR

Kanske är det
lättare att leva
att bära oron
att uthärda besvikelsen
om man väntar sig något
av höjderna
efter döden

Kanske är det
lättare att dö
att uthärda tanken på slutet
om man gått i bergen
om man vågat sig upp
mot höjderna
i livet

Mest minns jag sommaren
Springet i älvbacken
Hur vi badade mellan stenarna
och metade småfisken
Hur vi så småningom lärde oss
att ta
de större fiskarna

Och den dammiga landsvägen
Där korna betade efter vägrenen
Där bussen kom
med postväskan till Lundgrens

Där Posten och Telegrafen var
Där Kooperativa var
Där Yttersta-borna
sålde sina gula smörstycken
och sina lingon
Och handlade andra varor
för pengarna

Och byavägen
med alla grindarna
och leden
Och dasset hemma
som stod nära vägen
Och sommarladugården
där mamma mjölkade korna
medan svalorna
matade ungarna
under takåsarna

Och kilvindorna
vid brunnarna
Som man grävt
där videkvisten vridit sig
i handen

Visst fanns det vinter
Men mest minns jag sommaren
i min barndom
i Yttersta

Livet är kort
men vindarna är ändå där
och barren i sommarskogen
Livet är kort
men det nya vattnet är ändå där
och värmen
mot ladväggen

Livet är kort
men vågorna mot piren
är ändå där
och det tunna gräset
mellan strandstenarna
Livet är kort
men rötterna över stigen
är ändå där
och fastmarken
mellan gungtuvorna

Livet är kort
men smältvattnet i groparna
är ändå där
och barmarken mot husgrunden
Livet är kort
men det framtinade makadamet
är ändå där
och den röda knoppen
i rabarberlandet

Livet är kort
men fågelsången är ändå där
och humlorna
mot blomdjupen
Livet är kort
men solen mot myrkanten
är ändå där
och älgkons spenar
mot den nyfödde

Livet är kort
men lekarna i sanden
är ändå där
och klappret av träskor
mot gågatan
Livet är kort
men det glada återseendet
är ändå där
de längtande armarna
och det heta blodet

Livet är kort
men det är ändå här

På avstånd
vägar som pennstreck
Hus som småsten
Fält som bingobrickor
Floder som ytliga artärer
På avstånd
människor som svarta prickar
På avstånd
ett människoöga
osynligt
På avstånd
du och jag
en jord
På avstånd
ingenting

En svarttjärad båt
sakta genom höstvattnet
En man vid stäven
färdig med ljustern
I eldskenet blir fisken synlig
och ryggsticket färgas rött
mellan fiskfjällen

Över klyftorna ett rop
genom solvarven en hand
ett ansikte

Från havsdjupet
signaler från ekoloden
och lastrummen fylls
på fiskebåtarna

En videkvist
i hårt knutna händer
Sökande steg
och videkvisten vrider sig
Där grävs brunnen
och vattenhinken i trästången
speglas mot vattnet

Över klyftorna ett rop
genom solvarven en hand
ett ansikte

En kran öppnas
och det klorerade vattnet
fyller glaset

Plog genom myllan
Plogstål format av smedens händer
Svepande sådd
och rundad handskära
frasande vid kornskörden

Över klyftorna ett rop
genom solvarven en hand
ett ansikte

Flerskärig plog
ränder i myllan
från maskinsådden
Agnar från vetet
genom skördemaskinen

Över klyftorna ett rop
genom solvarven en hand
ett ansikte

Låt mej vara en av dem
ett steg på vägen
en ring på vattnet
ett strå bland gräset
ett barr i trädet
Låt mej vara
ett uns av kraften
en droppe av vårt blod

LIVET ÄR MYCKET VINTER

På vintern
gör jag snöbollar
av månljuset.

På sommaren
gör jag smörgåsar
i solljuset.

På våren
står jag
under takdroppet.

På hösten
lever jag —
på hoppet.

När jag fryser som mest
på vintern
får jag för mej
att björnen är klok
en riktig klippare
som använder hjärnan
och inte bara
litar
på ramarna

Livet är mycket vinter
om man bor i Norrbotten
Att bo här
och älska sommaren
som en kvinna

Längtan
längtan
och så —
den första dagsmejan
det första takdroppet
glädjen
festen
omfamningen

Blåst över snö
över vägen
och husbron
En tom kartong
far iväg mot granngården
men stannar
i svackan
av traktorvägen
Man får hålla i hårt
det känns
att vinden
vill ha igen den

När vårnatten kommer
hugger jag tjärved
och gör mig en eld i skogen.
Tittar in i flammorna
och hostar i röken.
Röken dras till den som är fulast.
Det har min far lärt mig.
Och visst är jag fulast.
Vem är vackrare?
Än våren?

På en stenbrygga
vill jag lurpassa på morgonen
Se havet morgontvätta strandstenarna
och byta ut
den mörka nattlegan
mot en stor blåvit morgonkopp
Se havet vakna
och bära lastpråmarna
Se måsarnas hungriga ögon
spana mot vattnet
kring fiskebåtarna
Se havet lyfta på ögonlocket
och kisa
mot morgonsolen

Morgonsolen steg upp tidigt —
den gör det i juli
här i Norrbotten
Jag var också tidigt uppe
Jag visste att harren och öringen
högg bäst
när morgonsolen låg på
mot forsnacken och harrgrynnan
Den brukade vara vild då
hugga direkt
utan krusiduller
Och älven kände jag till
Jag hade ju växt upp på älvbacken
sprungit på strandstenarna
badat i selet ovanför bron
legat framstupa och druckit ur forsen
Varit med i flottningen
jobbat med timmerbrötarna
ränt Storgravforsen och Pallasforsen
Spanat mot älven
lyssnat till älven
Längtat till älven

På den solvarma landsvägen
med de blanka hjulspåren
med de dammiga dikesrenarna
just där
i solgasset
känner jag sommaren
leta sig in
i kroppen
Där finns värmen
och grusknastret under fötterna
Där
på landsvägen
går sommaren

Just där myr och fastmark möts
ligger den
inlindad i grön mossa
Kallkällan
Vattnet dricker jag
ur en näverstrut

Hem ska man alltid
Vare sig man gästat
en storstad
eller en myr
Det man hittat
bär man inom sig

När jag lämnar skogsliden
och följer stigen tillbaka
mot ängslindan
då vet jag
att stenar doftar

Under kanoten
spindelväv
råttbo
paddelåror
osynliga i höggräset
Övergivet tyst
tyst
som kvällsmörkret
över maskrosorna

En rönn väntar
på sina fåglar
men sågas ned
medan stararna sörjer
på telefontråden
De röda bären
pryder rishögen

Kommer du ihåg
de gula bladen
luften
klar som en isbägare
ljungen
röd som skogsarbetarens blus
kommer du ihåg
tjärnen
den första tunna isbildningen
flyttfåglarna
rader av svarta liv på elledningarna.

Kommer du ihåg
morgonen
lockande i sin svala andning.
Kommer du ihåg
aftonen
stjärnorna
mörkret.

KOM STORM OCH REGN

Hårda vind
och hårt fallande regn
kom rytande
kom dånande
kom

Svart ligger smutsen på gator
smutsig är parken
smutsig är hamnen
och båtarna
Smutsiga är husen
och dikena
Smutsiga är människorna

Kom storm och regn
kom
kom

Vi lever där tjälen går djupt
Vi lever där kylan känns
och där norrskenet brinner
Vi lever där gräset växer fort
och där natten är ljus
Vi lever
där vinter är vinter
där sommar är sommar
och detta
väcker icke vår vrede

Nej
vår vrede riktas mot dem
som vill ta av oss
möjligheterna att överleva
Vår vrede riktas mot dem
som vill åt naturrikedomarna
för att efteråt lämna Norrbotten
att avfolkas
Vår vrede riktas mot dem
som motarbetar oss
som tvingar vår ungdom att flytta
Vår vrede riktas mot dem
vars isiga andedräkt
vars kalla händer
plågar oss
mer än den svåraste vinter
Vår vrede riktas mot dem
som övergett oss
men som ändå ska se oss här
Där vinter är vinter
där sommar är sommar
där kylan känns
och där gräset växer fort

Kunde man ha flyttat bergen
skulle man ha gjort det
Kunde man ha tagit med floderna
till de söderut belägna huvudkontoren
skulle man ha gjort det
Kunde man ha exporterat hela träd
skulle man ha gjort det
Kunde man ha renrakat Norrbotten
på dess naturtillgångar
från en central i Stockholm
skulle man ha gjort det

Du behandlas illa
som vore du en vattenmelon
Man skär tjocka skivor
av det röda fruktköttet
Suger i sig
den söta fruktsaften
Kvar blir skalet
där ränderna
på den vita insidan
visar var man satte tänderna

Vi nickade åt varann. Det brukade bli så.
Jag 45 med begynnande övergångsbesvär —
och utan jobb —
hon 18 med ungdomsfinnar —
och utan jobb.
Båda kände vi igen.
Kortet tack!
Pang — och kom tillbaka nästa månad.
Igen.
Ty vem ville anställa en
kvinna som fyllt 45.
Det fanns ju så många yngre att satsa på.
Och vem ville anställa en 18-års flicka
när det fanns så många med praktik
och vana att tillgå. —
På väg ut sa vi ingenting.
Det brukade bli så.

Alla kände alla
fast ingen kände
egentligen sig själv.
Alla visste allt om alla
fast man egentligen
ingenting visste om sig själv.
Alla talade om varandra
fast man egentligen
inte sa nånting om sig själv.

Alla såg varandra
fast egentligen såg man på sig själv.
Alla log mot varandra
fast egentligen log man för sig själv.
Alla hjälpte varandra
fast egentligen hjälpte man sig själv.
Alla tyckte om varandra
fast egentligen tyckte man om sig själv.
Alla sa ''Nu slutar vi, börjar om''
fast egentligen började man om
med att sluta om sig själv.

Nej
vi lever ej i samma land
Ibland träffas vi
men aldrig på samma nivå
Det är bara det
att väggarna
att golvmattorna
att hållplatserna
ibland för oss samman
ibland träffas vi
i samma rum
Vi för att leva
du för att överleva
Men aldrig för att du
skulle få samma villkor
Aldrig för att du
skulle få samma rätt
till godbitarna

Orden mejslade sig fast.
Gick som en vass syl genom hörselgångarna.
Tack.
Tack för att du alltid ställt upp.
Tack.
Tack för att du alltid varit lojal. —
Under den tid du jobbat åt oss —
medan vi behövde dig —
ställde du alltid upp.

Nu
när vi inte längre behöver dig
är du lika lojal.
Ställer också nu upp.
Genom att gå i pension
3 år i förväg
gör du oss och företaget en stor tjänst.
Därför
Tack för att du en gång kom.
Och tack för att du nu går.
Tack för att du alltid ställt upp.
Tack.

Andrum

vem ger oss andrum
när små speglar bevakar oss
när iskalla ögon jagar oss
när det ständiga nedtrampandet
hotar att kväva oss

Vem ger oss andrum
när pösig dumhet
priviligieras
med höga löner
när det lilla imperiet
bjuder på möjligheter
för självutnämnda småpåvar

Vem ger oss andrum
när uppblåst expertis
raderar ut
vårt ursprung

Vem ger oss andrum
när osynliga kolosser
reser sig
och livsrummet reduceras
till luftfickan
under kolossens skosula

1:a Maj
Röda fanor
Internationalen och Arbetets söner
Upp till kamp —
Efteråt
Kapitalismen säkrare
än någonsin

Hur länge
kan vi
i det största partiet
på allvar hävda
att vi satsar
på socialismen

Hur länge
kan vi
i det största partiet
värva dom
som tror
på socialismen

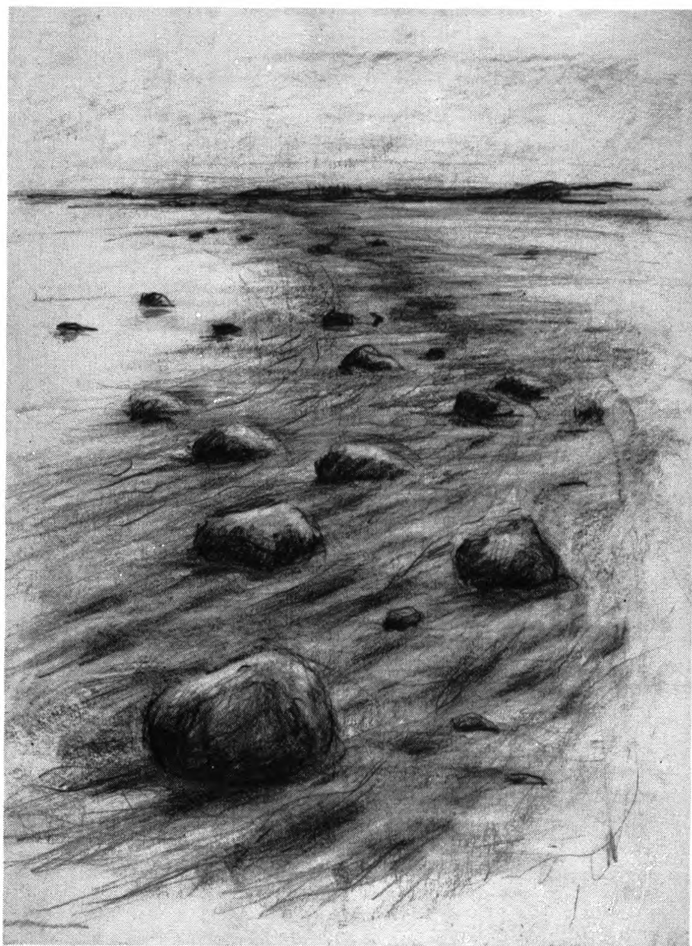
Ibland är jag socialist
Då älskar jag de röda fanorna
och sjunger med i frihetssångerna.
Då arbetar jag med folket på åkrarna
och gläds åt skördarna.
Då river vi murarna.
Då bygger vi åt varandra.
Det som vi hoppats på.
Det som vi trott på.
Socialismen — du folkets träd.
Vilka frukter bär inte dina grenar.
Vilken sötma fyller inte dina blad.

Ibland är jag ingenting.
Då ser jag gråa korridorer.
Då ser jag människorna gå genom
svängdörrarna
förbi dagskontrollen.
Då tvivlar jag på socialismen.
Då tvivlar jag på fraserna.
På byråkratin. På ofriheten.
På trögheten och misstänksamheten.
På solidariteten.
Tvivlar. Tvivlar.

Ibland är jag ingenting.
Ibland är jag socialist.

Vattnet är ofta hårt
i en bred flod
Men ibland måste man över
Järnspettet är tungt
och hårt att ta i
men det hjälper mig
att röja undan
stenarna
Sen jag kommit igenom
det hårda
vill jag lämna det
Lättad

VISA OSS SOM VI ÄR

Putsade fasader
och utrullade rödmattor
Nymålade fabriker
och storstädade inrättningar
Luncher
och fina tal
Nej ta dig i brasan
du svenska fjäsk för överheten
Visa fasaderna som de är
Visa fabrikerna som de är
Visa oss
som vi är

Böj dig knegare
ty i motlutet
är du ensam
med din kärra
På krönet står byråkraten
och slår sig för bröstet
över att ha ritat in
en nedförsbacke

Också Konsum förändras
Kontokorten börjar lysa
med sin närvaro
Återbäringen börjar lysa
med sin frånvaro

I tiden ligger
att inte ha tid
Därför är jag ensam
hela tiden

Val av ordförande
Valberedningen föreslår:
Återval
Inget annat förslag
Enhälligt återval
Val av 2 ordinarie styrelseledamöter
Valberedningen föreslår:
Återval
Inget annat förslag
Enhälligt återval
Val av 2 suppleanter
Valberedningen föreslår:
Återval
Inget annat förslag
Enhälligt återval
Val av valberedning
Svensson föreslår:
Återval
Inget annat förslag
Enhälligt återval
Valen över

Matdags för dagpersonal på ASSI
Pitepalt
mycket folk på mässen
Arbetare
11—12
Tjänstemän
12—13

Kvinnan bär barnet
i sin mage
Mannen följer noga händelseutvecklingen
Kvinnan föder ett barn
En son
Hon bär honom
Matar honom
Mannen följer noga händelseutvecklingen
Nu är pojken stor
Följer noga händelseutvecklingen

I skolan lär man sig läsa
skriva och räkna
Med mera
Sen lär man sig av livet
Hur man ska leva
Hur man inte ska leva
Sen lever man
Med mera

Pite Havsbad
Norrlands Riviera
Strålande sol
och välbefolkat på sandstranden
Inom synhåll ligger nakenbadet
De mest hämmade
ser efter
att ingen ser
att man tittar dit

Den unga flickan
ristade ett hjärta
och skar ett namn
i björken
En dag
skar en man
lös nävret
och gjorde en näverask
Den fick namnet Lars

En gång
när jag var ute med ett barn
i snön och solskenet
sa barnet plötsligt
''Tur att solen går ända ner''
Då tittade jag
länge mot snön
Sedan mot solen

Svart och vitt
kan vara vackert
som svalor
under utsprånget

Människan är en vulkan
och när utbrotten kommer
väller röd lava ut
genom munnen
Efteråt regnar svart aska
över oss

Askregn
och bedrövelse för den
som lämnat vittvätten ute

PLÖTSLIGT SER JAG DIG

Solen lyser upp gågatan
Plötsligt ser jag dej
Och du ser mej
Vi ser varandra
ser varandra
ser på varandra
Ser efter varandra
Det måste vara vi
Våra ögon
Efter 30 år
Måste det vara vi

Ofta skrattar vi
när chefen skrattar
Skatan skrattar
när hon har lust
Men du
du skrattar
i mitt öra

Vindarna drar som varma händer
genom sluttningarnas viden
Jag sträcker ut en hand
håller upp den mot vinden
och över gräset
kommer du
som friskt blod genom ådrorna

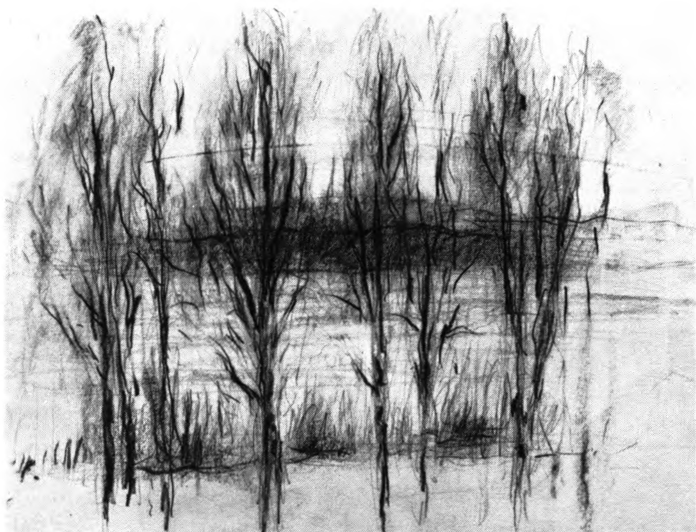
Varje dag
vill jag dra intill mig
dra nära mig
dra vinden nära mig
dra trädens grenar nära mig

Varje dag
vill jag hålla glädjen
hårt intill mig
dra livet nära mig
dra sången nära mig
dra skratten nära mig

Varje dag
vill jag hålla dig
hårt intill mig
hålla ditt ansikte nära mig
dra din kropp
nära intill mig

Varje dag vill jag dra intill mig
dra nära mig

TRÄDEN OCH BLOMMORNA ÄR VÅRA

Därför gläds jag åt arbetarrörelsen.
Därför gläds jag åt 1:a maj.

Därför att floderna och havet
bergen och ängarna
träden och blommorna
är våra —
inte för att ägas och förbrukas
men för att älskas och brukas.

Därför att markens stigar —
den glödande soluppgången —
dagarna och nätterna —
är våra egna liv.
Därför att mina kamraters händer
är min egen frihet
och arbetarrörelsens liv.

Därför väntar gatorna
på våra steg.
Därför väntar torgen
på våra röda fanor.
Därför väntar dagen
på vår sång. —

Därför väntar vi på arbetarrörelsen.
Därför väntar vi på 1:a maj.

Under hans röda skogsblus
pumpar hjärtat blod
För honom och hans motorsåg
faller träden
Hans yrke är hårt
men han kan sitt jobb
och han vet
att han gör rätt för sig

Den som ser ned på honom
får se upp
ty varje arbetare vet
att en grop med smältvatten
ej är havet

Under hans gröna overall
pumpar hjärtat blod
För honom och hans maskin
blir kraftlinern till
Året runt
går valsarna runt
Hans yrke är krävande
men han kan sitt jobb
och han vet
att han gör rätt för sig

Den som ser ned på honom
får se upp
ty varje arbetare vet
att en grop med smältvatten
ej är havet

Och under hans röda skogsblus
under hans gröna overall
pumpar hjärtat blod

Det ryker från ASSI
Grå rök
Inga onödiga stopp på maskinerna
Uppköparna ropar
över haven
efter papper

Det ryker från fjället
Vit snö
Det ryker från skogsarbetarens motorsåg
när snön rasar ner
över den varma cylindern
Ryker
ryker

Grå-
vit
rök
Ryker

Nattskift på pappersbruket
Svepande ögonkast
över nivåmätarna
Tryckmätarna
Ampermätarna
Avbrott på pappersmaskin
Filt i veck 1:a press
Lina av i 3:e tork
Spetsdragning
Papper på popen
Avbrott på rullmaskin
Skarvning
Setuttagning
Pluggning av rullar
Vägning av rullar
Rullar till magasin
Gumma och barn
som sover

Vi har sett trots
i dina ögon
hört din röst höjas
mot oss
När vi klandrar dig
ställer du oss till svars
för våra egna gärningar
Hur skulle du någonsin
kunna kuvas?
Hur skulle du någonsin
kunna upphöra
att älskas?

Du som låter ditt unga blod pulsera
i den röda soluppgången
Du som låter dina klara ögon speglas
i källsprånget
Du som låter dina tankar växa
i det nya gräset
Du som kommer med ditt rena skratt
med vattenringarna på floden
Du vandrar på de höga bergen
och bergen ropar efter dig
och bergen älskar dig
ja allting älskar dig
ty du är rak
och talar enkelt
därför älskar jorden dig

Och skulle du vandra ifrån oss
då skulle bergen vittra
i längtan efter dina fötter
Då skulle gräset förtvina
i längtan efter dina tankar
Då skulle floden torka ut
i längtan efter ditt skratt
Då skulle det göra detsamma
Då skulle soluppgången
göra detsamma

Vem ska ha mat
vem ska svälta
Vem ska ha kläder
vem ska frysa
Vem ska ha bostad
vem ska sakna ett hem
Vem ska arbeta
vem ska vara arbetslös
Vem ska ha frihet
vem ska vara slav
Vem ska leva
vem ska dö

Vem ska bestämma
Vi
måste bestämma oss
Vi
måste bestämma oss
Vi

Det kapitalistiska systemet har ingen punkt
om arbetslöshetens avskaffande
på sin dagordning
Därför kurar vår framtid —
vår ungdom
i arbetslöshetens snålblåst.
Det kapitalistiska systemet har ingen punkt
om ansvar för folket
på sin dagordning
Därför biter oron om jobben sig fast
likt en blodsugande igel
Det kapitalistiska systemet har ingen punkt
om Norrbottens framtid
på sin dagordning
Därför måste vi själva värna om framtiden
Själva värna om jobben
Själva värna om ungdomen
Själva värna om Norrbotten
Därför har Norrbotten en punkt
om det kapitalistiska systemets avskaffande
på sin dagordning

Eld

Bödlar kommenderar:
Eld
Eld mot nakna ryggar
Eld mot bundna män
Militären tar över
Kommandot kommer:
Eld

Men en dag
ska gamarna
rapa upp flottet
från bödlarnas
uppskurna istermagar

Tro ej
att våra skogar skall bli till öknar
och ingenting mer
Tro ej
att våra gruvor skall bli till gapande tomhål
och ingenting mer
Tro ej
att våra forsar skall bli till torra diagram
och ingenting mer
Tro ej
att våra barn enbart skall avlas här
och ingenting mer

Vi som är här
vi som ser
morgonljuset komma tidigare
vi som ser marssolen flöda
över vårskaren
vi som ser de snöiga träden
bli gröna
vi som ser isflaken flyta
mot havet
vi som ser den frusna marken
förvandlas till gröna fält
till växande åkrar
vi som ser
fåglarna komma
vi ser
en framtid

När vi skulle se dej
ville vi se ditt ansikte
se ditt ansikte i frihet
se dina orädda ögon
Så ville vi se dej
möta det svarta mörkret
som du möter solljuset
Se dej möta skuggorna
som du möter ljuset
under taklamporna

Så ville vi höra dej
höra dej tala
utan fruktan
Tala om jorden
tala om människan
tala om livet
Så ville vi höra din sång
över fälten
över broarna
över golvtiljorna
Höra din sång
om frihet

Så ville vi möta dej
ute på fälten
möta dej
innanför väggarna
Så ville vi möta dej
i mörkret
I solljuset
Så ville vi möta dej
Som en ibland oss
Som en med oss
Som en av oss
Som en
utan fruktan

Den hand som fattar dig
är sträv
men den fattar dig
den fattar dig
som berget
som floden
som gräset
som en vän

TONSATTA DIKTER

SÄG MIG O VIND

Text: Tage Hägglund

Musik Reino Mäkelä

MODERATO

Säg mig, o, vind, som jagar över vå- gen
vind, som vänligt smeker kinden,

vem styr din färd, vem vänder stormens gång?
på älskad vän, på älskat anletsdrag,

Vem ger dig kraft, vem spänner åt dig bågen?
vem ger dig ro, när sakta susar vinden,

Vem gör musik, till stormens vilda sång? Säg mig, o,
Vem ger dig liv, när natten gryr till dag? Säg mig, o,

vind, som fjällets vidder pinar
vind, som blommans dofter sprider

med snö och is, i bister vinter - tid, vem gör dig
som fyller seg - len sent i sommar - natt, vem kan dig

stark, när furans krafter sinar och bryts till
få, att ana vårens tider, vem ger dig

marken, i sin sista strid? Vers.2.Säg mig,o, som ta-
lust till lekar

fatt? Jag hör en vind, som vänligt viskar orden:

"Mitt svar jag ger i havets brus och sång. Jag är en

vind, jag är en del av jorden. Jag är en

vind, jag sjunger världens sång".

Säg mig, o, vind

Säg mig, o, vind, som jagar över vågen
vem styr din färd, vem vänder stormens gång?
Vem ger dig kraft, vem spänner åt dig bågen?
Vem gör musik, till stormens vilda sång?

Säg mig, o, vind, som fjällets vidder pinar
med snö och is, i bister vintertid,
vem gör dig stark, när furans krafter sinar
och bryts till marken, i sin sista strid?

Säg mig, o, vind, som vänligt smeker kinden
på älskad vän, på älskat anletsdrag,
vem ger dig ro, när sakta susar vinden,
vem ger dig liv, när natten gryr till dag?

Säg mig, o, vind, som blommans dofter sprider
som fyller seglen, sent i sommarnatt,
vem kan dig få, att ana vårens tider,
vem ger dig lust, till lekar som tafatt?

Jag hör en vind, som vänligt viskar orden:
''Mitt svar jag ger i havets brus och sång.
Jag är en vind, jag är en del av jorden.
Jag är en vind, jag sjunger världens sång''.

VÅR VÄRLD

Text: Tage Hägglund. Musik: Reino Mäkelä.

FÖRSPEL

1. Var är den
2. Var hörs

värld vi kämpade för, var är den himmel vi
sommarens fågel - sång skog som till eldar

fått ? Var är den sången vi sjöngo i kör,
tänds? Var kan plockas små blomster - fång, på

var är den vän vi för- smått? Var är den
äng som till aska bränts? Var finns den

värld som brödet gav till alla hungrande
frihet som alla drömt, var finns rättvisans

barn? Var är den värld där ej fanns slav,
land? Var finns de lagar som ej har dömt,

som nåtts av de mäktiges garn? Var finns den
en utstött till svårmodets rand? Var sjöngs

värld som gräns ej spänt, gräns mellan liv och
fredens och frihetens sång, stark över hav och

död? Var finns den starke som handen vänt,
land? Var finns allt vi drömt en gång,

- till hjälp åt den svage i nöd - ?
- var uppå världens strand - ?

Vår värld

Var är den värld, vi kämpade för,
var är den himmel vi fått?
Var är den sången vi sjöng i kör,
var är den vän vi försmått?
Var är den värld, som brödet gav
till alla hungrande barn?

Var är den värld, där ej fanns slav,
som nåtts av de mäktigas garn?
Var finns den värld, som gräns ej spänt,
gräns mellan liv och död?
Var finns den starke, som handen vänt,
till hjälp åt den svage i nöd?

Var hörs sommarens fågelsång
i skog som till eldar tänts?
Var kan plockas små blomsterfång
på äng som till aska bränts?
Var finns den frihet som alla drömt,
var finns rättvisans land?

Var finns de lagar som ej har dömt,
en utstött till svårmodets rand?
Var sjöngs fredens och frihetens sång,
stark över hav och land?
Var finns allt vi drömt en gång,
var uppå världens strand?

Skogsarbetarens sång

Han var en av dem
som hörde ropet
''Kamrater! Nu lägger vi verktygen ned.''
Han var en av dem
som slogs mot ackordet
som känt dess förnedring och rättslöshet.

Han var en av dem
som länge väntat
väntat på bättre lönesystem
Han var en av dem
som länge kämpat
mot uppdrivet tempo och dålig lön.

Han var en av dem
som stämde upp sången
sången om skogsarbetarens rätt
Han var en av dem
som denna gången
ville bli mött på ett bättre sätt.

Han var en av dem
som ställde kravet
ställde kravet på månadslön
Han var en av dem
som väntat på svaret
väntat på svaret om månadslön.

Skogsarbetarens sång skrevs under skogsstrejken —75. Sången är tonsatt och utgiven på en LP av Fria Pro. Den är även med i filmen Skogsbrand som behandlade skogsarbetarstrejken.

Efterskrift

Tage Hägglund lämnade efter sig mer än dubbelt så många dikter som ryms i denna bok.

Jag fick det spännande uppdraget att välja texter och komponera en diktsamling. Givetvis var detta en svår och grannlaga uppgift, och lika givet hade resultatet blivit ett annat, om Tage själv fått redigera sin bok.

Mångtydigheter, antydningar, det som står mellan raderna, är verksamma ingredienser i lyrik. Varje läsare måste ges tillfälle att själv skapa sin ''läsardikt''. Därför har jag kortat ned somliga dikter, som jag funnit övertydliga.

Några andra ändringar har jag inte gjort. Orden i den här boken är Tages, rad- och strofindelning och interpunktion likaså. Någon enstaka gång har jag bytt ut ett ''ej'' mot ett ''inte'' eller valt en annan preposition eller ett annat pronomen jämfört med originaltexten.

Tyvärr fick jag aldrig lära känna Tage medan han levde. Men den som läser hans dikter, möter en varm och levande människa, och ibland har jag tyckt mig förnimma

över klyftorna ett rop
genom solvarven en hand
ett ansikte

som Tage skriver i en av sina finaste dikter.

Urvalet är tänkt att ge en rättvis bild av de skiftande motivkretsarna i Tages diktning.

Han skriver ofta om naturen, om årstidernas växlingar i Norrbotten — eller i Svensbyn för att vara mer exakt.

Många dikter vittnar om en optimistisk och bejakande livssyn, och jag tror att Tage älskade livet. Därför hatade

han de livsfientliga krafter som hotar oss, och Tage skrev åtskilliga fräna dikter om arbetslöshet, klasskillnader och andra orättvisor, som den kapitalistiska utsugningen av människor och naturtillgångar i Norrbotten har fört med sig.

Kunde man ha renrakat Norrbotten
på dess naturtillgångar
från en central i Stockholm
skulle man ha gjort det

Tage hörde hemma i arbetarrörelsen och den engagerade socialisten talar till oss i många av dikterna. Solidaritet är måhända ett utnött slagord, men Tage visste att solidaritetskänslan är den grund som arbetarrörelsens idéer bygger på.

Det finns gott om vi-dikter i den här samlingen. ''Vi'' är ett positivt laddat ord för Tage Hägglund. Tillsammans måste vi lösa problemen, tillsammans måste vi ta ansvar, tillsammans måste vi värna om framtiden. Så kan man kanske sammanfatta Tages testamente till oss.

Sven Nyberg

Innehållsförteckning

Därför gläds jag åt arbetarrörelsen.
Därför gläds jag åt 1:a maj.

Därför att floderna och havet
bergen och ängarna
träden och blommorna
är våra —
inte för att ägas och förbrukas
men för att älskas och brukas.

Därför att markens stigar —
den glödande soluppgången —
dagarna och nätterna —
är våra egna liv.
Därför att mina kamraters händer
är min egen frihet
och arbetarrörelsens liv.

Därför väntar gatorna
på våra steg.
Därför väntar torgen
på våra röda fanor.
Därför väntar dagen
på vår sång. —

Därför väntar vi på arbetarrörelsen.
Därför väntar vi på 1:a maj.

ASPENS FÖRLAG